

Lezingen: I Koningen 19: 1 - 21

Marcus 1: 35-38

Thema: 'Stilte'

Intro

Soms kom je in deze vakantietijd een oude kerk binnen, waar je even helemaal bent afgesloten van de buitenwereld. Iemand steekt nog een kaarsje aan, ergens zit misschien iemand te bidden in het halfduister, maar verder is het helemaal **stil**. Het is een verademing in de drukte van de stad.

Het is een drukke dag geweest. Steeds weer mensen om je heen. 's Avonds kom je pas tot rust. Nog even buiten zitten als het weer het toelaat; wat verre geluiden. De **stilte** doet je goed!

Jezus heeft de hele dag mensen om Zich heen gehad. Veel mensen geholpen, genezen zelfs. Gesproken, onderwijs gegeven. Nu zoekt Hij de **stilte**, zoekt Hij zijn Vader in gebed.

Stilte, aan de ene kant een schaars artikel, aan de andere kant ook soms iets waar mensen bang voor zijn. Als het stil is, wordt je met jezelf geconfronteerd, hoor je misschien de stem van je hart...

Toch dan maar liever doorpraten? De stilte weer buiten sluiten? Is dat ook zo bij u, bij jou?

Stilte, een beetje eng?

In de kerkdienst, bij een stil gebed, denk je dan:

zou die dominee wel weer verder gaan?

Stilte bij het Avondmaal, het wordt door sommigen geprezen, maar voor een ander duurt het al gauw te lang...

Toch heeft stilte een functie - ook in ons geloven...

Want stilte ... dat is - ook in de kerk - **niet**:

nooit meer iets zeggen, maar stil zijn

om 'dank U wel' tegen God te zeggen, of 'help mij als-t-U-blijft', of..... (vul het zelf maar in).

Vanmorgen denken we daarover ná aan de hand van de profeet Elia en kijken we naar Jezus Christus, onze Heer, die - zoals net gezegd - ook Zélf de stilte zocht om God, zijn Vader, te kunnen ontmoeten.

Maar we beginnen bij Elia - daar waar wij hem vorige week hebben achter gelaten, rennend richting Samaria.

Elia is, na zijn letterlijke **top**-ervaring op de Karmel in het **dal** van een depressie is terecht gekomen.

We weten natuurlijk niet of Elia zich - daar boven op de Karmel - na de nederlaag van de Baälpriesters, wel écht gelukkig gevoeld heeft.

Hij wordt - zoals we vorige week even zagen - op de top van de Karmel als overwinnaar afgebeeld met wat Baälpriesters aan z'n voeten, maar hij zal zich ook knap eenzaam hebben gevoeld, dáár.

En als dan koningin Izebel zich in al haar woede tegen hem keert, stort zijn wereld alsnog in. Hij trekt naar het zuiden, Beer-sheva, en gaat dan verder de woestijn, de Negev, in - en we hoorden in het Bijbelgedeelte, dat hij zegt:

het is genoeg, neem mijn leven maar, Heer

- nee, niet neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn
aan uw eer...

máár neem het maar, mijn laatste adem ...

Het is over... en uit!

In die woestijn wordt hij dan als het ware in twee fasen opgelapt door een engel, die hem aanspoort te eten en te drinken voor het vervolg van zijn tocht.

Daarvoor is voor Elia eigenlijk maar één richting mogelijk:

nog verder naar het zuiden.... een soort veertig-dagentijd:

naar de berg Horeb, in het gebergte Sinaï, de berg van God

(vers 8).

Dáár, waar ooit de voorouders God ontmoet hebben, dáár is z'n enige hoop op herstel. Op nieuwe kracht en toerusting....

Alhoewel - ik vraag me af, of hij er nog in gelooft.

Daar aangekomen, kruipt hij in een grot weg voor het licht: slapen en nooit meer wakker worden..... Tot die stem klinkt....

"Elia, wat doe **JIJ** hier ?

"Elia, wat doe jij **HIER** ?

Had God hem dan niet Zélf een zetje in de rug gegeven - die kant op, beschermengel bij de hand? Inderdaad, maar nu moet Elia zélf weer z'n leven op de rails krijgen.....

En als Elia vanuit de grot broemt:

... De Israëlieten zus, de altaren zo, en de profeten dood
en ik alleen over..... en nu nog in gevaar ook....

dan krijgt hij te horen: kom eens naar buiten, jij; kruip eens uit je schulp, want hoe kun je Mij anders ooit ontmoeten.

'Kom voor mijn aangezicht'. 'Treed hier voor Mij aan'.

Dan horen we over een windvlaag, over een aardbeving, over vuur.... allemaal horend bij eerdere verschijningen van God op de Horeb (en was het vuur op de Karmel - van nog maar even geleden - niet het mooiste Godsbewijs geweest dat Elia ooit had gezien, voordat de regen die plaats innam)

Niet dat God zich daarin niet meer zou willen openbaren, voor Elia zijn het bedoeld als opfrissertjes van zijn geheugen.

Maar tot drie keer toe horen we **NIET** :

Niet in de windvlaag,

niet in de aardbeving,

niet in het vuur.....,

alsof ze God op dat moment in de weg staan.

Niet zó, máár in het gefluister van een zachte bries, het suizen van een zachte koelte, wil Hij Zich bekend maken.
Op dát moment weet Elia dat de Eeuwige nabij is.
Hij pakt zijn mantel - die later bij de overdacht van zijn taak aan Elisa nog een rol zal spelen (II Koningen 2: 13 en 14) - en verbergt zijn gezicht erin.

Het gefluister van een zachte bries, stilte bijna
Misschien is dát gegraveerd in het geheugen van ons mens-zijn.
Misschien daarom soms ook beangstigend

In de verhalen rond de schepping wordt verteld van Adam en Eva (na de 'appel'): '.... toen zij het geluid van God, de HEER, hoorden, die in de hof wandelde in de koelte van de avondwind - was het ook die zachte bries? - verborgen zij zich.....'
En God, de HEER, zei: mens, waar ben je??? (Genesis 3: 8 en 9)

Zo hoort Elia, daar op de richel van de rots, tot twee maal toe een variatie op die allereerste vraag aan de mens:

'Elia, wat doe jij hier?' (vers 9, 13)
En opnieuw klinkt zijn reactie.....: 'de Israëlieten, de altaren, de profeten en ik.....'.
Nu niet meer verwijtend, maar klagend.
Maar dán zijn er die woorden, die zijn leven nieuwe inhoud geven: 'Keer terug'! Ga weer naar het noorden - opnieuw veertig dagen en nachten - want Ik heb werk voor je te doen.
Een taak onder mijn volk en zelfs bij de vijand
én je krijgt een 'maatje': Elisa! Zalf hém tot je opvolger!

God komt ons tegemoet....

God komt ons op die momenten, dat het ons teveel wordt, tegemoet, als ons hoofd omloopt van alles wat er om ons heen gebeurt, komt Hij ons tegemoet in de stilte.

Want zonder nu het hele verhaal te willen 'verpsychologiseren' of hoe zeg je dat - want Elia is en blijft een unieke figuur - toch kennen ook wij die gevoelens van Elia....

'Himmelhoch jauchzend und zum Tode betrübt' zeggen we dan met Goethe.

Het gaat geweldig... en dan opeens zak je weg in het moeras...
En denk nou niet dat dát alleen bepaalde mensen overkomt. Nee, wij allemaal zijn daar vatbaar voor.

Ook het Psalmenboek kent die wisseling van stemmingen.

In Psalm 18 zingt David nog:

'Met mijn God beklim ik de hoogste muur (vers 30)
terwijl hij in Psalm 22 uitroept:

'Mijn God, mijn God waarom hebt U mij verlaten?..'

Als God er is, waarom dan???

En we lijken teruggeworpen op ons zelf.

Of is er voor ons dan ook die stilte, die stilte waarin God zich wil openbaren?!

In het leven van onze Heer, Jezus Christus,
zien we steeds weer dat Hij de stilte zoekt, om dáár zijn Vader
te zoeken, te vinden.

Na een drukke dag in Kapernaüm: onderwijs in de synagoge, de
genezing van iemand met een onreine geest. Op bezoek bij de
schoonmoeder van Petrus, en ook zij wordt genezen. Tegen de avond
de mensenmassa, die om genezing roept. 'Helemaal op!'...

En dan ... vroeg in de ochtend - in het donker nog - gaat Jezus
naar een eenzame plek om daar te bidden, zijn Vader te ontmoeten.
Maar ook daar vinden zijn leerlingen Hem, met de opwekkende
boodschap: 'Iedereen is naar U op zoek'

Het lijkt de een-en-twintigste eeuw wel. Nooit meer rust...
Maar zou de stilte, als een moment van zelf-gekozen eenzaamheid,
niet de plaats kunnen worden waar wij God ontmoeten,
waar we ook regelmatig kracht opdoen om - zoals Elia - de
terugreis naar de wereld die wacht, te aanvaarden?!

Zó kunnen ook wij vanuit de momenten van ontmoeting met God,
terugkeren naar onze woon- en werk-plaatsen.
Soms eerst zwijgen, misschien later vertellen over die stem, die
je hebt gehoord, en die je bemoedigde: 'Goed, alles komt goed'.
Of hoe je Gods nabijheid ook maar ervaren hebt.

Zouden ook wij niet zélf die momenten van stilte mogen zoeken?
Je hoeft er niet de woestijn voor in trouwens!
Misschien als Elia eens teruggaan naar die plaatsten van waar je
uit het verleden weet: dáár kun je God ontmoeten, zoals Elia naar
de Horeb ging.
Of vraag het iemand anders eens: hoe beleef jij dat?
Hoe ervaar jij de stilte, hoe bid jij?
Ervaar jij daarin ook iets van God?

Als gemeente van Christus mogen we elkaar bevragen én dan ook
bemoedigen om de stilte te zoeken. En dat begint al vroeg!
Zo leer je je kinderen al jong te bidden.
Voor het slapen gaan, bij het eten.

Zo leren we gaandeweg ons vertrouwen te blijven stellen op Jezus,
de Zoon, in Wie de God van de Horeb, ook ónze Vader blijkt te
zijn.

Amen.